

Rotational Geometry - Γεωμετρία των Στροφών

ΙΣΟΜΕΤΡΙΕΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Μια $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ είναι ισομετρία, αν για κάθε 2 διανυσματά $x, y \in \mathbb{R}^n$ ισχύει $|f(x) - f(y)| = |x - y|$

ΛΗΜΜΑ 1

Έστω $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ μια συνάρτηση που "φιλάει" την αρχή των αξόνων. Αν f ισομετρία, τότε η f διατηρεί τα βέκτη των διανυσμάτων του \mathbb{R}^n . Το αντίστροφο ισχύει αν f γραφ. μετασχηματισμό.

Απόδειξη

Αφού f ισομετρία $\forall x, y \in \mathbb{R}^n$ $|f(x) - f(y)| = |x - y|$ με $f(0) = 0$.
και $|f(x)| = |f(x) - f(0)| = |x - 0| = |x|$

Έστω, τώρα, ότι η f διατηρεί τα βέκτη. Δοθέντος 2 x, y και αν f γραφ. έχω $|f(x) - f(y)| = |f(x - y)| = |x - y|$. Άρα f ισομετρία.

ΛΗΜΜΑ

Αν f, g ισομετρίες, τότε $f \circ g$ ισομετρία και βολισα, αν f, g γραφ. τότε $f \circ g$ γραφ. κη.

Απόδειξη

Θδο $f \circ g$ ισομετρία. Έστω $|f(g(x)) - f(g(y))| = |g(x) - g(y)| = |x - y|$
Άρα $f \circ g$ είναι ισομετρία.

Αν f, g γραφ. $f(g(0)) = f(0) = 0$. Άρα $f \circ g$ γραφ. κη.

ΛΗΜΜΑ

Έστω $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ που κενά την αρχή των αξόνων. Τότε η $g: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ με $g(x) = f(x) - f(0)$ είναι γραφ. κη. ~~Έστω~~

Απόδειξη

Έστω $x, y \in \mathbb{R}^n$. Τότε $|g(x) - g(y)| = |f(x) - f(y) - f(y) + f(y)| = |f(x) - f(y)| = |x - y|$.

Για γραμμικότητα: $g(0) = f(0) - f(0) = 0$. Άρα g γραμμική.

Θεώρημα

$O(n, \cdot)$ είναι ομάδα.

$$O(n) = \{A \in M_n(\mathbb{R}) : AA^t = I\}$$

Απόδειξη

$$I \in O(n)$$

$A^t = A^{-1}$ κάθε στοιχείο έχει αντίστροφο

πολ/βος προσεταιριστικός

κλειστότητα: Έστω $A, B \in O(n)$.

$$\Theta \delta \circ (AB)(AB)^t = AB B^t A^t = AA^t = I \Rightarrow AB \in O(n)$$

Σημείωση Εφόσον $AA^t = I$, αν θεωρήσω τις στήλες του A να είναι διάνυσμα, αυτά είναι ορθοκανονικά.

Λήμμα

Τα στοιχεία της $O(n)$ διατηρούν το εσωτερικό γινόμενο.

Απόδειξη

Αν θεωρήσω τα διάνυσματα του \mathbb{R}^n να είναι νιγρές στήλες, το $u \cdot v$ μπορεί να γραφτεί $u \cdot v = u^t v$. Έστω $A \in O(n)$.

$$\text{Τότε } (Au) \cdot (Av) = (Au)^t (Av) = u^t A^t Av = u^t v = u \cdot v$$

Άρα τα στοιχεία της $O(n)$ διατηρούν το εσωτ. γινόμενο.

Λήμμα

Τα στοιχεία της $O(n)$ είναι γραμμικές ισομετρίες

Απόδειξη

Έστω $A \in O(n)$. Ο A διατηρεί το εσωτ. γινόμενο, δηλ. διατη-

πεί τα $\|v\|$ (αν $v \in \mathbb{R}^n : \|v\| = \sqrt{v^2}$).
 Επίσης, ο A "φιλάει" την αρχή των αξόνων και ισχύει $A \cdot 0 = 0$.
 Από προηγούμενο λήμμα 1, έχω ότι είναι γραμμική.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Κάθε γραμμική ισολ. είναι γραμ. μετασχηματισμός σε
 πίνακα να αντιστοιχίσει $O(n)$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Α. ν. δ. ο. \forall γραμ. ισολ. $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n \exists$ $n \times n$ πίνακας $A: f(x) = Ax$.
 Τότε η f θα είναι γραμ. μετασχηματισμός.

κατασκευάζω έναν τέτοιο πίνακα.
 Θεωρώ τις n στήλες του πίνακα να δίνονται από το $f(e_i)$
 καθώς η f διατηρεί το εσωτ. γινόμενο, οι στήλες του A
 είναι ορθοκανονικές. Άρα $A \in O(n)$.

Θ.δ.ο. $f = A$ δείχνοντας ότι η $g = A^{-1} \circ f$ να είναι η ταυτόσ.
 κη, g ισοβητρία και $g(0) = 0$. Άρα η g διατηρεί τα $\|x\|$
 και το εσωτερικό γινόμενο. $g(e_i) = e_i \quad \forall i \in \{1, \dots, n\}$

Άρα $\forall x \in \mathbb{R}^n$ έχω $g(x) = \sum_{i=1}^n [g(x) \cdot e_i] e_i = \sum_{i=1}^n [g(x) \cdot g(e_i)] e_i =$
 $\sum_{i=1}^n [x \cdot e_i] e_i = x$. Άρα $f = A$, f γραμμικός μετασχηματισμός.

ΘΕΩΡΗΜΑ

$SO(n) \subseteq O(n)$, $f \in SO(n) = \{A \in O(n) : \det A = +1\}$

• $SO(2)$ Γνωρίζουμε ότι τα στοιχεία της $SO(2)$

$$A = \begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$$

\rightarrow Αβελιανή (πράξεις $AB=BA$) $\begin{pmatrix} \cos(\theta+\varphi) & -\sin(\theta+\varphi) \\ \sin(\theta+\varphi) & \cos(\theta+\varphi) \end{pmatrix}$

• $SO(3)$ $A = \begin{pmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\theta & -\sin\theta \\ 0 & \sin\theta & \cos\theta \end{pmatrix}$

προφανώς, $A, B \in SO(3)$

$SO(3)$ όχι αβελιανή

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ιδιοτιμές ενός πίνακα A , οπότε είναι όλα τα $\lambda \in \mathbb{R}$ για τα οποία $\exists \vec{v} \neq \vec{0}$, $A\vec{v} = \lambda\vec{v}$. Το \vec{v} καλείται ιδιοδιάνυσμα. Το σύνολο όλων των \vec{v} , αποτελούν τον ιδιοχώρο της A .

ΘΕΩΡΗΜΑ

Έστω $A \in SO(n)$ και $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ οι ιδιοτιμές του A .

- 1) $\det A = 1 = \lambda_1 \lambda_2 \dots \lambda_n$
- 2) Αν λ ρίζα, $\bar{\lambda}$ ρίζα
- 3) Αν $\lambda \in \mathbb{R}$ τότε $|\lambda| = 1$

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ $SO(2)$

Έχω 2 ρίζες. $A = \begin{pmatrix} \cos\theta & -\sin\theta \\ \sin\theta & \cos\theta \end{pmatrix}$, $\lambda^2 - 2\lambda\cos\theta + 1 = 0$

$\lambda = \cos\theta \pm i\sin\theta$ Για $\theta \in (0, \pi)$ έχω πραγματικές ρίζες.

λ	θ	Υπολογίζω τον ιδιοχώρο για τις πραγματικές τιμές.
1	0	
-1	π	
$\omega, \bar{\omega} (i\sqrt{3})$	$\theta \neq 0, \pi$	

$\theta = 0$ Ο πίνακας στροφής είναι ο $I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
 Χρθε διάνυσμα $r \in \mathbb{R}^2$, $I r = r$. Ο ιδιοχώρος για $\lambda = 1$ είναι όλο το \mathbb{R}^2

$\theta = \pi$ Ο πίνακας στροφής είναι $\theta = \pi \rightarrow I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$
 έχει ως ιδιοχώρο \mathbb{R}^2 ο ιδιοχώρος

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ $SO(3)$

Όπως προηγουμένως, με την ίδια διαδικασία βρίσκω

1) $\theta = 0 \rightarrow \lambda = 1, 1, 1$

2) $\theta = \pi \rightarrow \lambda = 1, -1, -1$

3) $\theta \neq 0, \pi \rightarrow \lambda = \omega, \omega, \omega$ (ω μιγαδικός)

➤ Για το 1) Ο πίνακας στροφής, όπως ο \mathbb{R}^2 ο ιδιοχώρος
 για το 2) $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$, εφόσον είναι διαγώνιος
 έχει ιδιοαξίες; $1, -1, -1$

$\lambda = 1 \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ (ένας άξονας) (αφήνει για σταθερή
 μεταβλητή)

$\lambda = -1 \rightarrow \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ (επίπεδο)

2) $\lambda = \omega \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ (πάλι αφήνει για σταθερή μεταβλητή)
 (Δεν υπολογίζω για τους μιγαδικούς)

Θεώρημα (Euler)

Αν $A \in SO(3)$ και $A \neq I$ τότε ο A έχει έναν μονοδιάστατο
 ιδιοχώρο (τον οποίο θα ονομάζαμε άξονα περιστροφής)

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ $SO(4)$

1) $\lambda = 1, 1, 1, 1 \rightarrow \theta = 0, 0$, πίνακας στροφής I , ιδιοχώρος \mathbb{R}^4

2) $\lambda = -1, -1, -1, -1 \rightarrow \theta = \pi, \pi$, πίνακας στροφής $-I$, $\rightarrow \mathbb{R}^4$

$$3) d = 1, 1, -1, -1 \rightarrow \theta = 0, \pi$$

$$4) d = 1, 1, \omega, \bar{\omega} \rightarrow \theta = 0, \theta$$

$$5) d = -1, -1, \omega, \bar{\omega} \rightarrow \theta = \pi, \theta$$

$$6) d = \omega, \bar{\omega}, z, \bar{z} \rightarrow \theta = \theta, \varphi$$

$$3) A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \in SO(4)$$

$$(I - A(0)), (-I - A(0))$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ \theta & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$x_1 x_2$ επίπεδο

$x_3 x_4$ επίπεδο

Αν δώσουμε ένα τυχαίο διάνυσμα:

$$A = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ -x_3 \\ -x_4 \end{pmatrix} \quad \begin{array}{l} x_1 x_2 \neq 0 \text{ (το σφαιράκι κατά γωνία } 0) \\ x_3 x_4 \neq \pi \text{ (το σφαιράκι κατά γωνία } \pi) \end{array}$$

$$4) B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \text{ (είναι ειδική περιστροφή)} \\ \in SO(4)$$

ιδιοτιμές: $d = 1$ με πολλα 2
 $d = -1$

για $d=1$ $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ επίπεδο $x_1 x_2$

για ωχαιο διανοση $B = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ -x_4 \\ x_3 \end{pmatrix}$ $x_1 x_2 \neq 0$
 $x_3 x_4 \neq \pi/2$

5) $B = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \in SO(4)$ $\lambda = -1$ πορ/τα 2
 $d = \pm i$

για ωχαιο διανοση $B = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -x_1 \\ -x_2 \\ -x_4 \\ -x_3 \end{pmatrix}$ $x_1 x_2 \neq \pi$
 $x_3 x_4 \neq \pi/2$

ΘΕΩΡΗΜΑ

Καθε στοιχειο της $SO(3)$ ηνοπει να γραφει σαν ανθεση σφωρων των επιπεδων που γεννιουνται απο τα διανοσηα βασης του \mathbb{R}^3 .

Αποδειξη

$R_z = \begin{pmatrix} \cos \theta_1 & -\sin \theta_1 & 0 \\ \sin \theta_1 & \cos \theta_1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ $R_x = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta_2 & -\sin \theta_2 \\ 0 & \sin \theta_2 & \cos \theta_2 \end{pmatrix}$

$R_y = \begin{pmatrix} \cos \theta_3 & 0 & -\sin \theta_3 \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \theta_3 & 0 & \cos \theta_3 \end{pmatrix}$

Οι παραπάνω μινατες, ειαι μινατες σφωρων.

Ένα μοναδιαίο διάνυσμα σ' αυτόν τον ιδιοχώρο παραμετρικολογείται ως εξής:

$$n = (\cos\alpha \sin\beta, \sin\alpha \sin\beta, \cos\beta)$$

Ευθυγραμμίζω τον άξονα περιστροφής με τον z-άξονα, ως

$$R_y(\beta) R_z(\alpha)^t n = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Τώρα μπορώ να πω για κάθε στοιχείο της $SO(3)$ σαν

$$R_z(\alpha) R_y(\beta)^t = R_z(\theta) R_y(\beta) R_z(\alpha)^t$$

Αρα έδειξα πως μπορώ να πω για κάθε στοιχείο της $SO(3)$ σαν γινόμενο σφαιρών των επιπέδων που γεννιούνται από τις ανθετές βάσεις του \mathbb{R}^3

ΘΕΩΡΗΜΑ

$\forall A \in SO(3)$ οι ρίζες του χ_A είναι το $1, \cos\theta \pm i\sin\theta$.

ΠΡΟΤΑΣΗ

$\forall A \in SO(4)$ μπορεί να γραφτεί σαν σύνθεση σφαιρών των επιπέδων που γεννιούνται από τα διανύσματα βάσης του \mathbb{R}^4 .

ΑΜΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΛΗΜΜΑ

S^1 αβελιανή, $\rho_S S^1 = \{z \in \mathbb{C} \mid |z|=1\}$

ΘΕΩΡΗΜΑ

$$S^1 \cong SO(2)$$

ΛΗΜΜΑ

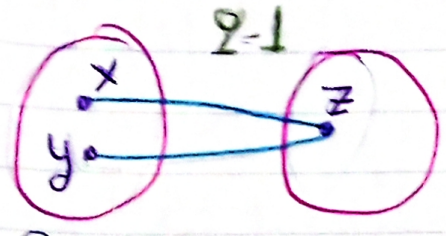
S^3 όχι αβελιανή ομάδα.

ΘΕΩΡΗΜΑ

(καθολική αναπαράσταση)

Είναι ένας "2-1" και επί ομομορφισμός από την S^3 στον $SO(3)$

Απόδειξη



Έστω $n = a_1i + a_2j + a_3k$, με $|n| = 1$. Θεωρώ ένα μοναδιαίο κουαρτένιο να δίνεται ως εξής: $q = \cos\varphi + n\sin\varphi$

Έστω $r = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Γράφω το r στον \mathbb{R}^4 $r = (0, x, y, z)$
 Επειδή ο $\mathbb{R}^4 \cong \mathbb{H}$ μπορώ να γράψω το $r = xi + yj + zk$.

Αν πολλαπλασιάσω το r με ένα μοναδιαίο κουαρτένιο, έχω ότι $|q^r| = |r|$.

Όπως δεν βγαίνει κέρη, γιατί το q^r θα μου δώσει μια μη μηδενική πραγματική ομοσώσα. Θέλω να την έχω καθαρά πραγματική ομοσώσα.

Δοκιμάζω το $q r \bar{q}$
 $(\cos\varphi + n\sin\varphi) r (\cos\varphi - n\sin\varphi)$

Υπολογίζοντας, το $q r \bar{q}$, καθώς το r εκφράζεται στα δικά του βάσης

$$= \begin{pmatrix} \cos^2\varphi + \sin^2\varphi(a_1^2 - a_2^2 - a_3^2) & -2\cos\varphi\sin\varphi a_3 & 2\sin^2\varphi a_1 a_2 & 2\cos\varphi\sin\varphi a_1 a_2 + 2\sin^2\varphi a_1 a_3 \\ 2\cos\varphi\sin\varphi a_3 & \cos^2\varphi + \sin^2\varphi(a_2^2 - a_1^2 - a_3^2) & -2\cos\varphi\sin\varphi a_1 & 2\sin^2\varphi a_2 a_3 \\ -2\cos\varphi\sin\varphi a_2 & 2\cos\varphi\sin\varphi a_1 & 2\sin^2\varphi a_2 a_3 & \cos^2\varphi + \sin^2\varphi(a_2^2 - a_3^2 - a_1^2) \end{pmatrix}$$

Δοθέντος ενός μοναδιαίου ^{κουαρτένιο} ~~κουαρτένιο~~ κατασκευάζω τον μετασχηματισμό f_q του \mathbb{R}^3 ως εξής: $f_q(r) = q r \bar{q}$, $f_q \in SO(3)$
 Θεωρώ την απεικόνιση $f: S^3 \rightarrow SO(3)$ ως $f(q) \rightarrow f_q$
 Έστω $q_1, q_2 \in S^3$, $f(q_1, q_2)(r) = q_1 q_2 r \bar{q}_2 \bar{q}_1 = q_1 q_2 r (q_2 \bar{q}_1) = q_1 (q_2 \bar{q}_2) \bar{q}_1 = f(q_1)(q_2 \bar{q}_2) \bar{q}_1 = (f(q_1) f(q_2))(r)$

Για το επι: στον $A: a_1 = 1, a_2 = 0 = a_3, \dots$

Εφόσον, μπορούμε να κατασκευάσω σφαιρές κατά ένα διανύσμα βάσης χρησιμοποιώντας quaternions, ο ομομορφισμός είναι

επι
Θ.δ.ο. είναι "2-1", η f

f_+, f_- είναι οι ταυτοτικοί.

Ισχύει λοιπόν ότι ο πυρήνας έχει δύο στοιχεία τα ± 1 .

Εστω $q \in \ker f$. Τότε $f q$ ταυτοτική τότε $q f \bar{q} = r$

$r = x i + y j + z k$. Άρα $q f = r q$.

Τα f είναι, όπως χαρβιτόνια που αντιβιβάζονται είναι οι πραγματικοί. Άρα $q \in \mathbb{R}$, επειδή $|q| = 1 \Rightarrow q = \pm 1$

Άρα f : "2-1"

ΘΕΩΡΗΜΑ
Υπάρχει "2-1" και επι ομομορφισμός: $f: S^3 \times S^3 \rightarrow SO(4)$